

Toimenpideoite TPA 19/2026 vp

Hilkka Kempfi kesk ym.

Toimenpideoite **Tullin** **mahdollisuuksista** **tuottajavastuukustannusten** **keräämiseen** **krääsäkaupan** **rajoittamiseksi**

Eduskunnalle

Tuottajavastuu (EPR) tarkoittaa, että tuotteen valmistajat ja maahantuojat vastaavat tuotteidensa jätehuollosta sekä kierrätyksestä. Velvoitteet hoidetaan yleensä tuottajayhteisöjen kautta ja kustannukset sisällytetään tuotteiden hintaan. Järjestelmän ulkopuoliset toimijat, erityisesti rajat ylittävässä etäkaupassa, saavat kilpailuetua, koska eivät osallistu näihin lakisääteisiin velvoitteisiin. Tällöin Suomessa velvoitteensa hoitavat yritykset joutuvat kattamaan myös heidän kustannusosuutensa, mikä heikentää yritysten kustannuskilpailukykyä entisestään.

Ongelma on kasvanut halpatuonin, erityisesti Kiinasta tulevien lähetysten, lisääntyessä. Tämä kasvattaa jätehuollon kustannuksia ja vääristää kilpailua. Tuottajavastuu koskee muun muassa pakkauksia, paristoja ja akkuja, sähkö- ja elektroniikkalaitteita ja jatkossa myös tekstiilejä, joista etäkaupassa erityisesti nämä ryhmät aiheuttavat haasteita. Tullin mukaan tuotteista 80 prosenttia on ongelmallisia turvallisuuden näkökulmasta.

Viranomaisvalvonta on haastavaa EU:n ulkopuolisten toimijoiden osalta resurssi- ja tiedonsaantihaasteiden vuoksi. Halpatuonti lisää myös huonolaatuisten ja kierrätykseen kelpaamattomien tuotteiden määrää. Tämä heikentää uusiomateriaalin käyttömahdollisuuksia, koska nämä tuotteet palautuvat samoihin keräys- ja kierrätysjärjestelmiin muiden tuotteiden kanssa ja lisäävät siten ympäristöhaittaa. Lisäksi ne kuormittavat kolmannen sektorin toimijoita, joiden käsiin päätyy kasvava määrä käyttökelvottomia tuotteita.

Latviassa tuottaja maksaa veron tullissa, ellei se kuulu tuottajayhteisöön. Velvoite mahdollistaa EU:n ulkopuolisen etäkaupan osallistumisen tuottajavastuun kustannuksiin ja reilumman kilpailun Latviassa toimiville yrityksille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta valtiovarainministeriö ja ympäristöministeriö selvittäisivät yhteishankkeena Tullin mahdollisuutta kerätä tuottajavastuukustannukset kolmansista maista suoraan kuluttajille tulevista paketeista yhdessä tullissa perittävien maksujen kanssa.

Toimenpideoite TPA 19/2026 vp

Helsingissä 26.3.2026

Hilka Kemppi kesk
Timo Mehtälä kesk
Mika Riipi kesk
Mauri Kontu kesk
Hanna Räsänen kesk
Hanna Kosonen kesk
Anne Kalmari kesk
Tuomas Kettunen kesk
Vesa Kallio kesk
Mikko Polvinen kesk
Markus Lohi kesk
Hannu Hoskonen kesk
Mika Lintilä kesk